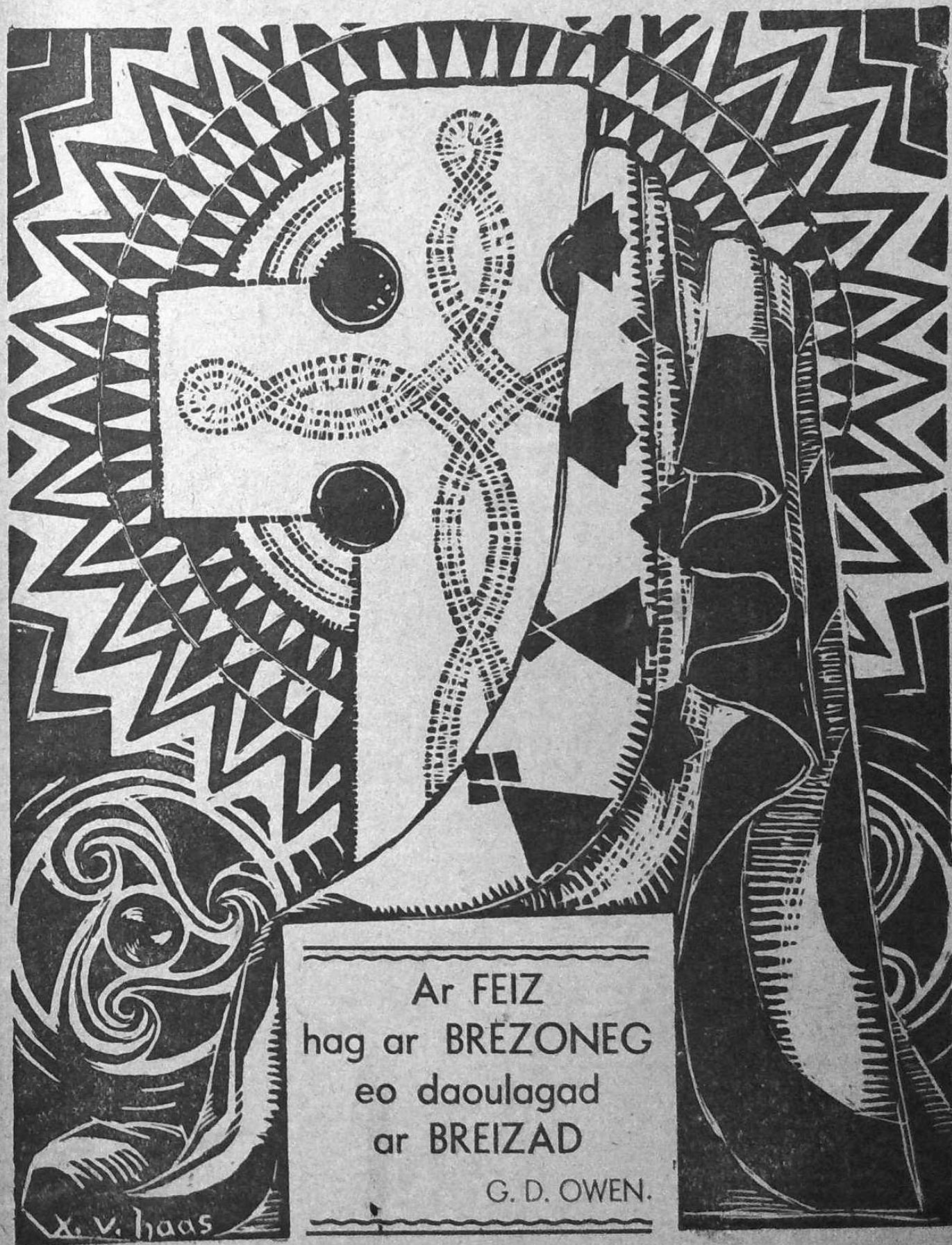

FEIZ HA BREIZ

≡ KANNAD MIZIEK AR VRETONED ≡ MIZ GENVER 1939

Ar FEIZ
hag ar BREZONEG
eo daoulagad
ar BREIZAD

G. D. OWEN.

FEIZ HA BREIZ Renet gant an Ao. PERROT

KOUMANANCHOU DIOUZ AR BLOAZ :

Breiz	18 lur
Frans ha broiou stag outi.....	20 lur
Evid ar re a zo e diavéz bro.....	25 lur
Koumananchou a enor.....	25 lur

D'ar re a gemer, edoug ar bloaz, 5 niverenn er miz, da nebeuta, e roer ar gelaonenn evit 12 lur ar pezh.

Kasit ho koumananchou, dre chek-post da : M. l'ADMINISTRATEUR DE « FEIZ HA BREIZ », SCRIGNAC (Fⁱⁿistère). C. C. 21.802 Rennes.

Lenn ha studia :

LA LANGUE BRETONNE en 40 leçons, gant F. VALLÉE (Prudhomme, Sant-Brieg)....	15 fr.
GERIADURIG BREZONEK GALEK, gant ERNAULT (Prudhomme).....	18 fr.
GRAND DICTIONNAIRE FRANÇAIS-BRETON, gant VALLÉE (Imprimerie Commerciale, Roazon)	75 fr.
LES MOTS FRANÇAIS ET BRETONS CLASSÉS D'APRÈS LE SENS, gant VALLÉE (levr I)...	10 fr.
JAFRENNOU, Ti (An Oaled), Kerhaez (levr II)	12 fr.
NOTENNOU DIWAR-BENN AR GELTED (e ti VAL- LÉE, 37, rue St-Benoît, St-Brieg) hep gériadur	3 fr.
Pep levrenn gant gériadur.....	4 fr.
SKELTLA SEGOBRANI (e ti VALLÉE), pep levrenn	8 fr.

TAOLENN MIZ GENVER

Liziri hol lennerien.....	1
Penaoz ho pezo eur bloaz mat.....	4
Hag her c'hlevet ho poa.....	6
Sant Cadog.....	7
Sac'h biniou tad koz.....	9
Ar miliner, e vab hag e azen.....	13
Keleier ar miz.....	15

FEIZ HA BREIZ

||| Liziri hol Lennerien |||

Bennoz Doue ha bloavezh mat ivez da gement hini en deus skrivet d'omp gant gouelioù Nedeleg ha deiz kenta ar bloaz. Eus ar bern liziri hon eus bet e tennomp daou, unan hag a wask ar galon, ar pezh ma c'hell eul lizer gwaska kalon eur breizad, hag eun all, miscens gaudia fietibus, hag hel laouena, a drugarez Doue!

Ar c'henta a deu eus Konk Leon; skrivet eo e galleg :

Monsieur,

Je vous prie de bien vouloir annuler notre abonnement à votre Feiz-ha-Breiz; notre mère étant dé-cédée, personne ici ne se trouve plus intéressée par cette Revue.

Rak-se 'ta, setu aze bugale, bet er skol hag a zo distroet gant ar skol-se diouz yez o mamm; n'o deus desket er skol-se nak ke lenn, nak he skriva, hag ez int bugale eus Konk, eus Konk hag a vir bez Fransez ar Gonidee, den fur ha den gouiziek, reizer ar brezoneg, ha bez Mikael an Nobletz, ar beleg santel a zavas kement a gantikou kaer hag e lenne an Tad Maner dirazan, p'edo war e dremenvan, Pasion an Aotrou Krist, e brezoneg.

Ma n'eo ket eur rahn-galon gwelet traou, evelse; m'oarvat ne vezo anavezet an droug a ra d'ar vro ar skoliou ha ne zesker enno nemet galleg, nemet pa vezo... re ziwezat.

An eil lizer e vennomp komz anezan a deu eus a Vreiz Veur, eus a Abertawe, — e saozneg : Swansea, — e Kembre; skrivet eo, evel m'ema, gant eur c'hembread hag a oar eta ouspenn brezoneg e vro, hini Breiz-Izel.

York House, 31, Bryn Road, Swansea 14-12-38.

Aotrou Perrot karet,

Bez e fell d'in skriva d'eoc'h diwarbenn niverenn ziweza Feiz ha Breiz : ankeniet oun bet o c'houzout e oa deuet poummeroc'h ar gang ho peus douget epad kement a vloaveziou o ren unan eus kelaouennou kaera ha talvoudusa Breiz-Izel.

Feiz ha Breiz eo difenner kalonek ha start daou denzor hag e tlefe pep Breizad kaout lorc'h ganto ha kredi n'o deus ket o far er bed-man, da lavarout eo : o Feiz hag o Yez.

Dismantra an tenzoriou-se ha diframma e zaoulagad diouz penn eun den a zo henvel, rak o Feiz hag o yez koz eo daoulagad tud Breiz hag hepdo e vefent dall ha didalvez e kenver ar poblou all.

Setu perak ne c'hell ket Breiziz, mar d'int leal d'o bro, lezel tan Feiz ha Breiz da zivodegi ha da drei e ludu ha setu perak ivez e fell d'in lakaat e kef Feiz ha Breiz ar muia ma c'hellin a arc'hant evit ma talc'ho da henchha yaouankiz Breiz a-hed ar gwenodennou sakr o deus darempredet o Zadou.

Eul levenez eo d'in hen ober; Feiz ha Breiz en deus graet meur a vad d'in abaoe ma 'm eus e lennet evid ar wech kenta, dek vloaz bennak a zo. War bouez lenn ar skridou, ar soniou, ar marvailhou, ar peziou-c'hoari hag ar c'heleier embannet ennan bep miz, e teuan da garout muioc'h-mui yez, istor ha lennegezh va c'hendirvi tramor.

Eun dudi eo bet evidoun lenn studiadenn c'houiziek an A. Yeun ar Goff diarbenn an divroerez e Breiz, met glac'haret oun bet o welout ne 'z a ket kaer an traou, war ar maez, e Breiz-Izel; me zonje e chome Breiziz fidel d'o micher garet; gwelout a ran e oan faziet.

Setu Breiz er pal m'eman Bro-Gembre enni abaoe 1901; er bloavez-se edo c'hoaz an drederenn eus he zud o labourat douar; breman n'eus mui ne-

met pemp war gant oc'h ober al labour talvoudek-se; mall e vez gant mibien ha merc'hed ar verourien ki-miada diouz o ziegeziou evit mont e kêr da c'houmit arc'hant bras ha da veva dibreder. Evelse eo e teuimp, e Bro-Gembre, da goll hor yez.

Met eur c'helou bras am eus da lavarout d'eoc'h ivez. Emaoun oc'h aoza eur « programm » brezonek war ar skingomzerez a vezo kaset dre an êr d'an 28 eus a viz c'houevrer. Eur « programm », — n'ouzoun ket petra eo « programm », e brezoneg, — eus ar re gaera e vezo gant kanaouennou ha daou pe dri vreizad, — a zo deuet betek aman da werza ognon, — o prezeg e brezoneg. An Aotrou professeur Paul Diverres, eur breizad penn-kil-ha-troad eus a skolveur Swansca, en deus prometet rei d'in e skoazell. Ra nijo ar « programm »-se a-uz ar mor bras ha ra ziskenno en ho tiskouarn evel soniou mouilc'hi an nevez amzer.

Nedeleg laouen ha bloavez nevez mat d'eoc'h c'houi, Aotrou Perrot karet ha da Feiz ha Breiz.

Geraint Dyfnallt Owen.

Da heul ar c'homzou kaer-se e oa eur prof a-zoare evit Feiz ha Breiz : 500 lur; harpa dre gomzou a zo eun dra; harpa dre aluzennou eo ar gwella; bennoz Doue eta d'hor mignon Geraint evid ar skouer vat a ro d'hor yaouankiz-ni, ne ouezont na skriva, na lenn yez o bro, an darn vrasa anezo ha bennoz Doue ivez d'hon holl lenneerien a Vreiz vihan o deus bet ar vadelez ha zegas d'eomp, p'o deus nevezet o c'homanant da Feiz ha Breiz, muioc'h eget ne c'houlennet diganto!

Gand an niverenn-man Feiz ha Breiz a grog en e bemzekvet bloaz ha tri ugent.

E Rener a drugareka Doue hag e lenneerien da veza gallet, daoust d'an holl skoilhou en deus kavet war e hent, her e'has betek an oad-se.

Y. V. PERROT.

Penaos ho pezo eur bloaz mat

«X»

Eur bloaz all a zo roet d'oc'h, paotred yaouank.

Eur bloaz da labourat, nann hepken gant ho tivrec'h met ive gant ho kalon hag ho spered.

Eur bloaz hag a zigaso d'eoc'h, e kreiz ho poan, nerz ha sklerijenn.

Eur bloaz hag en devezo pouez, eur bloaz hag a verko, abalamour ma vezo an dekved abaoe m'eo diwanet hoc'h emgleo gaer « yaouankiz kristen ar mêziou » ha ma tle, en nevez amzer a zeu, diskouez d'ar vro a-bez he sked hag he galloud.

Petra oa hoc'h emgleo, en he bloaveziou kenta, nemet eur vodennig vihan vihan. Ha breman eo savet da wezenn, eur wezenn vras hag a astenn he skourrou, a zeiz da zeiz, muioc'h mui, war an holl barrezioù a ziwir ar mêz.

Eur dournadig n'oaoc'h ken, oc'h en em lakaat en hent, hag hirio oc'h milierou, o vale dourn ha dourn, unanet gant hevelep mennoziou kaer : adsevel ha kaeraat mêziou ho pro, renta d'ho micher ar plas a enor a zo dleet d'ezi, lakaat anevrez da vleunia, en ho familhou, ar vuhez hag ar gizioù kristen.

Labour dispar, e gwirionez, hag a dalv ar boan gouestla d'ezan ho yaouankiz, ha kement a zo a wella ennoc'h. Met labour hir ha tenn ha ne c'hell beza kaset da vat nemet harpet e vefoc'h bepred gant Doue.

« Ma ne sav Doue an ti, eme ar Skritur Sakr, en aner eo e labour ar re a zo ouz e sevel. »

Labour bras ebet, labour padus, ne vez graet gant an dud o unan...

O welout en-dro d'eoc'h ho mignonned o laoskaat en ho feiz, o fallgaloni war ho micher, sonjit e rankit c'houi, evit o gounit, kaout kredennoù startoc'h, beza gwelloc'h kristenien, gwelloc'h labourerien douar.

Labour yaouankiz kristen ar mêziou a yelo war arak,

a wir-vat, edoug ar bloaz-man, ma poagnit c'houi da veza gwelloc'h, e pep doare, ma vevit unanet gant an Hini en deus lavaret : « Hep d'oun-me ne c'hellit ober netra... an nep a vev ennoun, hennez a zoug kalz frouez. »

Jezuz eo ar maen-korn e rankit warnan diazeza ho puhez hag ho labourou.

Jezuz eo ar Mignon mat a zistronezo dirazoc'h an hent ; an Hini o reno dre an dourn hag a viro onzoc'h da fallgaloni.

Rak, n'hen ankounac'hait ket, euriou a dristidigez hag a c'hilac'har ho pezo, en ho terveziou ; abeged ha tamallet e vezoc'h gant an re 'zo en-dro d'eoc'h, hag e lavaroc'h mar-teze : « d'ober petra kendere'hel ? » Na mat e vezo, d'an euriou-se, santout Jezuz tost d'eoc'h, ha selaou e vonez : « Denit davedoun, c'houi hag a zo enkrezet, ha me ho kennezo. » Ya, it, kenta ma c'helloc'h, aliesha ma c'helloc'h, da zebri ar bara a ginnig d'eoc'h ; ar bara a vuhez, ar bara a ra an dud krenv...

Bez' e rankit beza, e-mesk ar re all eus hoc'h oad, ar goell-se, a gomz Hor Salver anezan, hag a roio blaz vat d'an toaz hag a ray d'ezan c'houeza ha sevel.

Eur skrivagnerez vras, hag a oa ive eur gristenez eus ar re wella, he deus skrivet an dra-man : « Kement hini a sav d'eur vuhez kaeroc'h a sav gantan ar bed. » Savit c'houi, koueriedad yaouank, d'eur vuhez uheloc'h, santeloc'h, hag e savoc'h, d'hoc'h heul, ho kamaladed, hag ar c'hornig douar m'oc'h bet galvet gant Doue da veva ennan.

N'eo ket dre ar pezh a reoc'h hoc'h unan eo e reoc'h ar muia vad, met dre ar pezh e vezoc'h en ho puhez pem-deziek.

L. B.

Eil niverenn an dastumadenn drimiziek, e brezoneg hag e galleg,

WAR-DU AR PAL

176 pajenn klozet gand eur golo kalet a zo e gwerz evit 7 lur 10.

He goulenn ouz an A. Noury, apotiker e Plonevez-ar-Faou, c/c 25-874, Rennes.

Hag her c'hlevet ho poa ?

«X»

N'eus nemed an dube, etouez al lapoused, hag a e'hellfe eva, evel ar c'hezeg, e benn en traon.

Ar gevridenn zu a zo kals droukoc'hje kenver he re he-unan eget e kenver an dud; alies a-walc'h e tebr he far hag he re vikan zoken, war ar mare'had.

Eleiz a skolerien, e Bro-Zaoz, a wisk eur vantell wenn kann, pa 'z eont ha pa deuont eus ar skol, pa vez morenn deo.

**Furnez, diskuiz ha levenez
Kemeret, bep eil, gand evez,
O laka dor an ti raktal,
Ouz fri an doktor da strakal.**

George Malcolm Smith, o skriva diwarbenn an asuran-sou a gemerer, war ar vuhez, a lavar e e'heller dont a-benn da c'houzout, tost da vat, niver ar bloaveziou a jom c'hoaz da veva gand eun den oc'h en em gemerout evel-hen :

Lakit, war baper, an niverenn 80; tennit anezi niver ho ploaveziou; seizkementit an niver a jom ha rannit dre 10 an niver nevez a gavit evelse; niver ar bloaveziou a jom ganeoc'h eo, tost da vat, niver ar bloaveziou ho peus c'hoaz da veva!

Ne lavaran ket e vefe gwir-bater lavar George Malcolm Smith.

**

Er bloaz 410, pa gemeras Alarik, roue ar Goted, kêr Rom, e rânkjod rei d'ezan, a-raok ma 'z eas kuit, 5.000 lur aour, 30.000 arc'hant ha 3.000 lur bebr.

Deliou ar melchen, peurliesia, o deus tri flip hag an tri flip-se, ne reont nemed eun delienn; an dud gouizieik o deus kavet eur velchenenn hag ez eus seiz flip e pep hini eus he deliou!

Pevare dervez war nugen a viz Genver

Sant Cadog

ABAD, ESKOB HA MERZER.

Etouez ar zent a enorer ar muia, en hor Breiz Vihan-mi, daoust ma n'eo na ganet, na marvet enni, eo ret lakat sant Cadog, leshanvet Sophius, da lavarout eo ar Fur, pa yeas da jom da Venevent, el lec'h ma tlee kuruni e vuhez dre ar verzerenti.

Cadog, eur penher, a oa mab da C'honloc, roue Gwald-Morgan ha da C'hladusa, unan eus merc'hed ar roue brudet Brae'han; dont a eure er bed e bloaveziou diweza ar pempvet kantved.

E dad a roas e zilez eus e garg a roue evit gellout tec'hout diouz trouz ar/bed hag ober gwelloc'h a-ze e zilvidigez; enoret eo evel eur zant ha lec'h a zo da gredi eo bet patron kenta parrez Sant Gonlay, e kichenik Montfort, e Bro-Roazon.

Cadog ha ne glaske ket ken nebeud enoriou ar bed-man, a fiziais ar garg a roue en devoa bet digand e dad en unan eus e contred evit mont da zével manati Lancarvan. Bez e voe eun den galloudus, ken dre e gomzou, ken dre e oberou; Arzur, ar roue a stourmas kalonek ouz ar Zaozon, Divi, kenta eskob Meneo/ha Gweltas, abad Rhuy's o devoe darempred gantan.

Betek seiz gwech ez eas da bardona da Rom ha betek teir gwech da Jerusalem.

Dont a reas da ober eur bale e Breiz vihan, el lec'h ma kavas meur a hini eus e genvroiz, evel santez Non, e Dirinon, santez Gwenn, e Scaer, ha dreist-holl unan eus e voerebezed, santez Nennog he devoa savet eun ti leanezed a Lan-Nennog, e Bro-Wened, e parrez Ploevour, ar e'henta hini, da gredi eo, savet e Breiz-Vihan.

Goude beza'bet eno o welout e voereb, Cadog a yeas da jom en eun enezenn, tost da Velz, el lec'h ma savas eun iliz hag eur manati; eur pont a lakeas sevel ivez hag a weler atao evit staga e enezenn, — enez Caduod, pe enez Cadog, — ouz an douar bras.

Abad hag eskob e voe, goudeze, e Benevent, en Itali, etre ar bloaz 540 ha 543; eno eo e varvas, skoet gand eun taol goaf, epad m'edo oc'h oferenna, d'an 20 a viz du 542 pe d'ar 24 a viz Genver 543, en amzer m'edo Totila, roue ar Goted, oc'h ober e reuz evit klask diframma an Itali, digand an impalaer Justinian.

Enn nebeud bloaveziou goude e varo, Kembreiz a deuas da Venevent, eun nozvez, a en em zilas en iliz, dre guz hag a gasas ganto relegou o c'henvroad brudet.

Gouel sant Cadog, e Kembre, a vez graet d'ar 24 a viz genver; e Benevent d'an 20 a viz du; e eskopti Gwened d'an 21 a viz gwengolo.

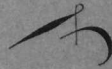
Sant Cadog eo patron parrez sant Cadou, e kichenik Sizun, hini parrez sant Cast, e kichen Dinan, hini Cadelaec e kichen Loudieg ha, m'oarvat, hini Cast e kichen Kastellin, hag hini Pleucadeuc, e Bro-Wened.

Chapelioù, pe da vihana, skeudennou en deus e Belz, e Carnoet Kerne-Uhel hag e Carnoet Kerne-Izel, e Sant Clet, e Guegon, e Kerpert, e Kilinen Landrevarzec, e Loc-Mikael-an-Trez, e Moelan, e Plestin, e Plouarnel, e Ploumiliau, e Plogonnec hag e Redene: n'eus ket par da vrud ar zent evit treuzi ar c'hantvejou.

KENTELIOU SANT KADOG

Den ne gar ar varzonez hep karout ar sklerijenn;
Den ne gar ar sklerijenn hep karout ar wirionez;
Den ne gar ar wirionez hep karout al lealded;
Den ne gar al lealded hep karout Doue;
Den ne gar Doue hep kavout an eured.

Y. V. P.

Sac'h-biniou tad koz
hag ar Pemoc'h gouez

Tad-koz, en deus en e armel, traou farsus a ziskouez bep an amzer d'e vab-bihan, Silvestrig, ar pezh a ra d'ezan eur blijadur vras-kenan.

En deiz all edo digor armel tad-koz, ha Silvestrig, pa n'oa den war-veze, yao da furchal e barz hag e tizoloas, en eur c'horn, eun dra souezus-kenan.

— Tad-koz, sellit-ta, petra 'm eus kavet en hoc'h armel! eur sac'h ler gant eur suterez outan. Petra eo an dra-ze tad-koz?

C'hoarzin a reas an tad-koz, leiz e galon, o welout eston e vabig dirak e gavadenn.

— An dra-ze, va mabig kêz, a hanver eur « Binion », ha pa vez e'houezet ennan, e-biou ar gorzenn-man, e ra : oueon, oueon, oueon! hag e laka an holl dud da zansal.

— Neket gwir!

— Eo 'vat gwir-bater! rak, me a zo bet gwechall eur soner binion evit an eureujou. Tonton Yann a lavaro d'it, sell, pegement en deus danset ouz son ar muzig-se!

— Perak, tad-koz, ne 'z it ket ken da e'hoari gantan?

— Va mabig paour, gouzout a rez oun gwall-goz breman ha neuze, m'eus aoun, n'eman ket mui ar e'hiz. Ar yaouan-kiz, hirio, a zo gwelloc'h ganto fringal ouz son an akordeon. Met pa vezi brasoc'h, me 'zesko d'it e'hoari gantan ha neuze e vo plijadur adarre avat!

— Ya, tad-koz! Met, livirit d'in ha bez e e'hellin e'hoari warnan ar soniou kaer hoc'h eus desket d'in evel : Yannig an difouper neiziou, ha Son ar Yarig Wenn?...

— O ya 'ta! ha re-all ousspenn. Pe gwir ez peus kavet d'in va faourkaez binion, azez aman em e'hichen, ma kontin d'it eun istor gaer, eun istor gwir bater diwar e benn.

Pe seurt istor, tad-koz?

— Selaou; gouzout a rez, em eus komzet d'it alies eus koad an Ogell, hag ez oa er e'hoad-se, gwechall, kalz a vleizi hag a voc'h-gouez.

— O ya, tad-koz, sonj mat am eus! zoken, ez oa eur bleiz bras, hag en doa bet e'hoant debri ar e'hoadour; ha gwreg heman : piaouf! a strinkas dour bero d'ezan en e e'linou, hag ar bleiz bras a yeas kuit en eur yudal.

Ha goude tad-koz?

— Ya, gonde... Mat, me d'ar poent-se a oa paotr yaouank, war dro e'houec'h vloaz warn ugent, hag edon o treuzi ar e'hoad va-unan, da vont da friko tonton Yann, a zo o chom en tu all d'ar e'hoad, evel a ouzout.

— Da friko tonton Yann ha tintin Liz a Gerneiz?

— Ya, just avat... ha neuze, en em gavet e kreiz ar e'hoad, el-lec'h m'oa stank-stank ar gwez, me gwelet eul loen divalo, unan bras, o lammat dirazoun, droug ennan.

— Eur bleiz, tad-koz?

— Nann, eur pemoc'h gouez, eur gwall-hini, du gant an naoun. A-vec'h em oa bet amzer da skrimp'al er wezenn dosta,

ma 'z edo em e'hichen, ken tost d'in ha m'emaout aze, hag e sellen outan en eur greua, diwar ar skourr m'edon warnan a-e'haoliad.

— Ha petra 'reas ar pemoc'h gouez goude, tad-koz.

— Petra 'reas? Turiat en dro d'ar wezenn gant e fri louz, ha kaer em oa gortoz, n'ez ae ket kuit... hag e Kerneiz, tud ar friko a yoa ouz va gortoz.

— Penaos hoc'h eus graet neuze, tad-koz, evit mont kuit a'e'hano?

— Gortoz, ma lavar in d'it : War va e'hein ganin edo va sac'h-binion ha me o'houeza ebarz ar pezh ma e'hellen, ha pa oa teo evel eur soroc'hell vras, me hen taolas d'an douar e-kichen al loen divalo, hag evel ma vije bet eur volotenn, ee'h en em lakeas da lammat, en eur ober bep lamm a rae : oueon, oueon, oueon!...

Ar pemoc'h-gouez a sellas outan spountet hag e tec'has kuit d'an daou-lamm ruz evel ma vije bet an tan en e lost, en eur ober : oc'h, oc'h, oc'h!...

— Ha! ha! ha!... paket brao e oa bet ar pemoc'h gouez ganeoc'h, tad-koz! Ha ne zeuas ket ken endro?

— Nann, Silvestrig, ne zistroas ket, hag oun diskennet neuze, hag aet buan-buan, da Gerneiz. Eno, me lavar d'it, ez oa bet plijadur pa oa anavezet va istor. Hag abaoe, bep tro ma welan va binion, e teu da sonj d'in eus an deiz-se.

V. S.

KUZULIOU AR MEDISIN

AN DAULAGAD

Merket em eus aman eur ger bennak diwarbenn an droug-daoulagad, met, aliesoc'h eged bemdez, e teu tud da gaout va mestr, klanv o daoulagad, o klask beza pare; setu am eus furchet en e gaïeron ha kavet meur a dra, a e'hell ober vad d'an eil pe d'egile :

1°) Gwale'hi, alies, an daoulagad gant gwin gwenn avelet, ha, diouz an noz, araok mont da gousket, souba eun tamm lienn pe eun tamm « ouat » er gwin gwenn-se ha dere'hel. epad an noz, gand eur mouchouer, war al lagad glanv ;

2°) Lakat eun dournad e'hoalen en eur werennad zour ha lakat an dour-se da virvi, hag, arak mont da gousket, en em lakat a-zioc'h an aezen a deu diwarnan, eur zervied pe eun toreh war ho penn, evit ma ne vezo ket kollet ar maged-se ;

4°) Gwalc'hi, alies, an daoulagad, gant dour diwar deliou-kraon, pe diwar bleun-roz, diwar bleun-skao, diwar deliou kaol-malo ;

5°) An dour « borike » a zo mat ive ober implij anezan.

AR VESKOUL

Ar veskoul, pe al laerez, a zo eur gwall-dra ; e beg ar biz e teu, hag a-wechou, war-lerc'h poaniou skrijus, koll kousket hag all, e kollet eur mell ; setu eul louzou bennak da ziboania ar re o deus eus ar seurt bizadou-ze :

1°) Palastrou graet gand deliou gore-wenn poazet el laez :

2°) 125 gramm koar melen, 125 gramm rousin da deuzi war an tan ; kemmeskit epad eun hanter- eur, ha lakit e'hoaz 125 gramm gomm-gwez pin, pe golofanen, ha war an tan adarre ; pa vezo deuet diwar an tan, ha yenet eun tamm, lakit eul lur amann dous ha silit dre eun tamm lien ; lakit eur gwiskad, diou wech bemdez war ho piz ;

3°) Palastrou graet gant irvin poazet en eur banne eol da zibri, eol olivez ;

4°) Drailha mele'hod krogennek, evel yod, hag o lakat war ho kouli ;

5°) 15 gramm bleun arnika ha 30 gramm mel ;

6°) Trouc'ha deliou kaol kement hag ho tourn, o zomma ouz an tan, o lakat war ho piz klanv, an eil war eben, eun tamm lien evid o dere'hel ; nevezi mintin ha noz ;

En eul leor koz, em eus lennet kement-man :

« Eur medisin, hanvet Burnet, a lavare : « Dale'hit ho « piz en eur vi brein, pe en eul logodenn vrein hag e pareo ! » « Eun dro, emezan, em eus pareet eur veskoul en eun der- « vez en eur e'broc'hen goz ; e kroc'henn eur e'hoz em « eus paket ar biz, goude beza frotet gwad goz outan ! »

« Lakit, emezan e'hoaz, ho piz klanv e skouarn eur « e'haz, hag abenn diou eur e vezo pare ! »

Ma ne ra vad hini ebed eus al louzeier-se d'eo'e'h, deuit gant fizianz da gaout va mestr, hag e vezo flanchet d'eo'e'h.

Paol AR RIOUALLON.

Ar Miliner, e vab hag e Azen

Fanch ar C'hoz hag e vab, o daou milinerien,
Anavezet er vro 'vit beza fenterien,
A oa ive siouaz ! daou e'hlapez anezo !...

Bez 'o doa eun azen, daoust ma ve bet mezo
Oe'h eva dour al lenn, n'en defe horjellet
Muioc'h war e skason. Er prajou marellet
Oa dibaot tre gwelout korf lank an azen paour,
Hag an amezeien o devoa graet e laour.
Hep ehan el labour, ha netra en e skrin :
Nikun na ve padet ! Rak-se oa deut blin-blin.
Ken trent ar e'héz loan ma koeze dindan véc'h :
D'an distera sammou n'oa mui 'vit beza trêc'h.

Skrivellet an azen hag eur wech bouedet mat,
Yao eun deiz d'ar foar. 'Vit e zerc'hel e stad
Fanch hag e vab, laouen, o deus e hualet,
'Vit gallout e zougenn, war o skoaziou kalet
A ispih ouz eur vaz. Ne oant ket aet gwall-bell

E kavont eun tieg war gein eur gazeg e'hell :
— « 'Baoe peur eman 'r e'hiz da zougenn loened ?
« Betek hizio an den a veze dougennet ! »

Hag hen kuit 'n eur e'hoarzin. Pa gley kement a jaog
Fanch 'lak an azen kêz da vale en e raok.
Boaz da veza lusket, setu hen d'en em glemm.
O klevout se an tad 'sant 'n e galon eur flemm.
'Vit tenna dioutan ar e'hoant beza douget
E ra mont war e gein d'e vab meurbet douget.
Hag i en hent. Met ar mab-se a oa pouner
Ha n'eo ket hep abeg en doa brud eul lonker.

E korn-pleg an hent-bras setu tri marc'hadour
O vont, ha tiz warno ! da voule'ha o labour.
Kaoz krenv ha e'hoarz skiltrus, pep a vaz en o dorn,
Unanik o chikat, daou-all gant pep a gorn.
O welout an heuliad e chomont a-sav krenn :
« Sell ! Sell ! eme unan na pebez tud dibenn !

« Ar re goz o vale e-giz ar vevelien;
 « Ar yaouankiz war gein e-giz ar vare'heien!
 « Eun amzer echu eo! Pep hini en e lée'h!
 « Diskenn, koz-tamm dube! ha lak da dad d'an née'h!
 — « Ret eo ho tie'hoanta? » eme ar miliner :
 Hag hen war e azen, rok evel eur e'higer.

Setu o tont a-benn teir blac'h yaouank, seder.
 Fistoulat ha c'hoarzin a oa o holl freder :
 Mari Vrao, Soaz Lipouz ha Chanig a Gergrenn.
 « — Sellit! eme Vari, sellit ouz ar penn-gwenn
 « Gwintet war e loan! Ha n'en deus ket a vez
 « O vont 'vel eur Roue 'n eur lezel e vab kêz...
 — « It gant hoc'h hent, va mere'h, hag hon lezit e peoc'h.
 « 'Vit kaout abeg 'vel-se daoust ha komzet 'm eus d'eoec'h? »
 A respont Fanch ar c'hoz. En tu all d'ar c'horn-tro
 O sonjal ober mat hag heulia giz ar vro
 E samm e vab gantan kuit d'an dud da c'hellout
 Rebech e oberou!... Oa gwir... betek gwelout!...

Eur bern mare'hadourien a zegouez tost eno.
 — « An daou c'henaouek-man 'deus c'hoant war o meno
 « Gwerza o skouarneg, hag ez eont daou war gein?...

« Biken n'ay d'ar blasenn : araok 'poko d'ar vein. »
Inouet gant an dud, an tad, ar mab a sent :
 Diskenn a reont o daou da vale war an hent.
 An azen en em vrak o vont tu-man tu-hont,

O peuri, o rual : al loan divergont!...
 Daou bere'henn an azen 'azez o zreid er foz,
 Pa dremen eur c'hrennard o stleja eur vuoc'h koz.
 An tad 'ya droug ennan : « Ni 'zo mec'heien!
 Emezan rust d'e vab. « Ha me lavar d'it krenn
 « Ne vern komzou an dud ni a raio d'hon penn! »
 Skiant prena 'ra vad, er bed-man, d'an dud keiz!
 Nemet ez eo gwelloc'h kaout skiant-vat eleiz.

Yann GORRIGAN.

KELEIER AR MIZ

AN AOTROU MAYET

An A. Y. L. MAYET, ganet e Tourc'h, er bloaz 1869,
 savet e Kemper, a voe beleget er bloaz 1893; ar gwir wella
 eus e amzer a dremenas e Pont Kroaz oc'h ober skol, war
 ar c'han; er bloaz 1921, e voe hanvet da ograouer e iliz-veur
 Kemper; marvet eo, o vont da Benharz, d'an 9 a viz kerzu
 1938.

Er Bleun-Brug, bep bloaz, hen eo a rene kenstrivadegou
 ar c'han; e varo a zo eur gwall goll evit hor Breiz.
 Doue r'hen pardono!

TAN GWALL RETRED LESNEVEN

Ti ar retrejou, e Lesneven, a zo bet kroget an tan-gwall
 emnan, en noz etre an 22 hag an 23 a viz kerzu diweza, p'edo
 an ere'h bras war an donar.

N'eus gellet savetei nemed an dud, ker buan m'eo redet
 an tan eus an eil penn d'egile d'an ti.

Eun ti e oa hennez hag en deus graet-mil vad d'ar vro
 hag eskob Kemper ha Leon a bed e gristenien da zont war
 zikour al Leanezed ma c'hellint adsevel o zi hep dale.

GINIVELEZ

Eleonora Monot, Creac'h-Morvan a zo bet badezet d'an 8
 a viz here ha Renea-Alexina Quéguiner, Kroaz-Hent Kervar-
 gar, d'an 9 a viz here ive, e Kleder.

O c'hoantaat evidoc'h eur bloavezh nevez leun a verz hag
 a levenez, Arzel, Milio, Viviana, Tristan ha Modez Gourvil
 a zo evurus kenan o kas d'eoec'h kelou diwar-benn ginivelez
 o c'hoar vihan Olwen, digoret ganthi he daoulagad ouz gou-
 lou ar bed, ar 26 a Gerzu 1938. Ar bugel ha mammig a zo
 gren o diou.

Montroulez, 24, ru Vrest.

EUN EURED E KOATKEO

D'ar 4 a viz genver diweza eo bet benniget, e chapel Koatkeo, gant an A. Perrot, person Scrignac, eured Herri Caonissin ha Jann Loeiza Le Clerc.

« Feiz ha Breiz » a ginnig d'an dud nevez-se e wella gourc'hemennou.

EUL LEOR BOULL

Unan eus hol lennerien, eus Paris, en deus eur geriadur brezonek, moulet e Besançon, er bloaz 1760, gant an Aotrou Bullet, kelenner ha dean skol-veur ar gêr-se.

N'en deus ket a zoare da veza anavezet gant ar ouizieien o deus graet geriadurioù warlerc'h hini an A. Bullet. Ar geriadur-se a zo ennan teir levrenn deo.

Daoust hag unan bennak a vefe c'hoaz e Breiz hag en defe ivez al leor-se?

Her goulenñ a reomp ouz hol lennerien.

BREZONEG

Bep tro ma skriver e galleg, eo eun tree'h muioc'h evit ar galleg. Bep tro ma lakaer brezoneg ha galleg kichen ha kichen, ar galleg eo a c'hounez; rak a-du gantañ emañ leziregezh al lenner. Eur fazi bras eo rei degemer d'eur yez a ginnig mouga hon hini. E-kenver ar galleg, n'anavezan nemet eur ger-stur : brezoneg.

Roparz Hemon.

Tennet eus GWALARN genver 1939.

Evit en em gomananti da WALARN kas 40 lur er bloaz da L. Nemo, 12, Place de la Tour d'Auvergne, Brest. [C. C. 12-110, Rennes.

« LA LITTÉRATURE BRETONNE depuis les origines jusqu'au XVIIIe siècle »

Conférence faite au Cercle breton de Lorient, le 26 mars 1938, par Loeiz Herrieu, Directeur de « Dihunamb ».

Élégante brochure de 32 pages.

Prix de vente : 3 fr. 35 franco.

La demander à l'auteur : Kerneue, Sant-Karadec, Hennebont, C. C. 241.28 Nantes.

Klenved ar c'henou hag an dent

L. LAPIQUONNE SUCCESSEUR DE
L. JEZÉQUEL

Tenner dent
Loreet gant skol-vedesinerz Paris

A denn an dent hep poan hag a laka dent nevez, war aour
ha war gaoutchouk, hervez ar skouerioù diveza
Gwarantisa a ra e labour

RESEO A RA :

Bep Lun, e **LESNEVEN**, Hôtel Le Roux, ha bep Sadorn, e **BRASPARTS** hag er **FAOU**. — Ar c'habinet a gonsultationou a zo digon e Brest, 4, passage Saint Martin, abone eur beteg kreisteiz, ha da 2 eur beteg 6 eur. Téléphone 0-16.

Yec'hed ar Vugale

ar **“ Sirop FERET ”**

a-eneb an Doken

Graet gant louzaouennou hag a gaver er mor, ar sirop-man a ro nerz hag a yac'ha ar gwad. Ouspenn m'en deus eur vliaz eus ar re wella, louzou all ebet ne ro kement a nerz d'ar vugale hag hen.

« Ramplasi a c'hell ervat an emulsionou, an eol-moru, ar sirop Portal, ar sirop Raifort iodé, hag all... » Ar vertuz en deus da yac'haat ar gwad, ouspenn ar vertuz da zigas an nerz d'an izili, a zo penn-abeg ma n'her roer morse en aner d'ar vugale taget gant an doken, an trouklennou leaz, ar werbl, an doureier fall, droug-ar-roue, hag ar zempladurez a deu warlerc'h ar ruzel hag an dreo, etc.

En vente dans toutes les pharmacies.

Dépôt principal : **GRANDE PHARMACIE DU PROGRES**,
2, rue de Paris (au-dessus de l'Octroi), BREST.

Eun hano hepken

Ar gwella marc'hadour lunedou a zo e MONTROULEZ!...

LUNEDOU a bep seurd
evit an holl

Eun dibab eus an traou
gwella evit ar-re vouzar

Photos - Appareils - Plaques - Pellicules
(de toutes marques)

TI POITEL -- Ti glas -- Ti a fizians

War blasenn Thiers

MONTROULEZ

Ti koz L'OLIEROU

L'HOSTIS & JORDE, Successeurs

18, 27, rue Louis-Pasteur, 18, 27. — BREST

...Pa ho pezo eun dra bennak da brena, dalc'hit sonj
eo en HON TI eo e kavoc'h ato ar muia da joaz hag an
dessiniou nevesa e mouchoerou ha tavañcherou brodet.

SEIZ, MEZER, HA DANVEZ A BEP SEURT

*Dioc'h ar galite an ti-man a werz gwelloc'h-marc'had
egret neus forz pehini all.*

Eun eskompt a UGENT REAL DRE GANT a vez roët
e marc'hadourez, ha DEK DRE GANT d'ar familhou ni-
verus diwar diskouez o c'hartenn.